

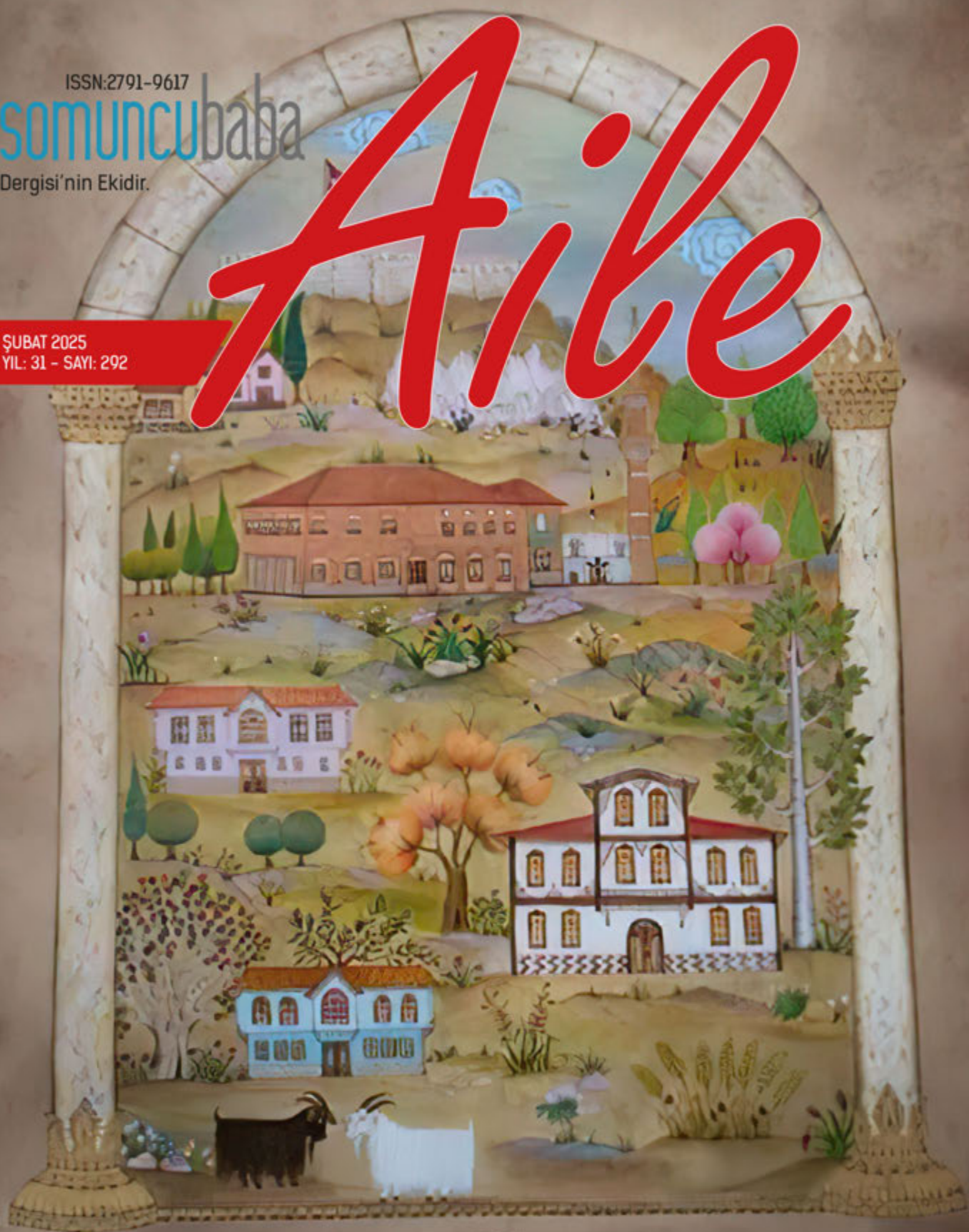
ISSN:2791-9617

somuncubaba

Dergisi'nin Ekidir.

Afile

ŞUBAT 2025
YIL: 31 - SAYI: 292

Allah'ın Nuranî Memurları:
Melekler

Başarının Sırrı:
Baltayı Bilemek

Duadan ve Akrabadan
Uzak Bir Evlilik!

Muslih

Islah Edici, Düzene Koyucu

Sevgili Peygamberimiz'in mübarek isimi şeriflerinden biri de "Muslih"tdir.

Tarih, en kapsamlı ve en mükemmel ıslah faaliyetinin Hz. Muhammed (s.a.v.)'in gerçekleştirdiği hareket olduğunu kabul etmektedir. Hz. Peygamber risalet görevini üstlendiğinde karşılaştığı çevre ve toplum oldukça bozulmuş durumdaydı ve bu yüzden hedeflerine ulaşması kolay olmamıştır. Aksine, büyük zorluklarla, engellerle, uzun süren sabır, zulüm ve kuşatmalarla karşılaşmıştır. Ancak tüm bu sıkıntılara rağmen kısa bir sürede büyük değişiklikler yapabilmıştır. Ahlâki ve toplumsal değerlerin öğretilmesi sürecinde etkili bir yöntem olarak Hz. Peygamber, mukayeseye dayalı temsille anlatımı kullanmaya büyük önem vermiştir. Verdiği örneklerle, muhataplarının zihninde anlatmak istediği konunun bir resmini oluşturmuş ve soyut olanı somut hale getirerek onların düşünmesini sağlamıştır. Hz. Peygamber'in bu tarz anlatımlarına dair pek çok hadis bulunmaktadır. Islah ve değişimin en önemli araçlarından biri de bilgidir.

Hz. Peygamber'in ıslah metodunun üç önemli özelliğini vurgulamak mümkündür. İlk olarak, Hz. Peygamber bu toplumun insanlarını, kanıttan yoksun nasihatlere dayanmadan, akıl yoluyla düşünmeye sevk ederek, açık deliller kullanarak akıllarını doğru şekilde kullanmalarını sağlamıştır ve bu sayede onlarda büyük değişiklikler yaratmıştır. İkinci olarak, ilmî faaliyetlere büyük değer vermiş, her zaman toplumun eğitimine önem vermiş ve inanç esaslarını güçlendirmek için bilgiyi temel almıştır. Toplumun bilgisiz bir inançla var olamayacağını öğretmiştir. Bu yüzden ona inananlar, taklit ve zorlamayla değil, delil, basiret ve farkındalıkla inanmaktadırlar. Son olarak, Hz. Peygamber, söz ve davranışlarıyla insanları eğitmekle kalmamış, güzel ahlâk ve davranışlarla da onları eğitmiştir. Anlattıklarını samimiyetle yaşayarak muhataplarının ruhlarında ve zihinlerinde kalıcı etkiler bırakmıştır. O., hayatında merhamet, hoşgörü ve affetmenin en güzel örneklerini vermiş ve bunun sonucunda birçok kişi Müslüman olmuştur.

Kısacası, Hz. Peygamber insanlarla iletişim kurarken onların anlayabileceği bir dil kullanmıştır. İnsanların akıllarını özgürleştirerek, ruhlarını temizleyerek ve yaşamlarını düzenleyerek ıslah etmiştir.

Melekler Nurdan Varlıklardır

Kur'an-ı Kerim ve hadislerde melek inancı, İslam'ın temel inanç esaslarından biri olarak çok açık bir şekilde belirtilmiştir ve iman şartları arasında ikinci sırada yer alır. Tarih boyunca hemen her toplumda, görünmeyen varlıklara inanılmış ve bunlar bazen iyilik, bazen de kötülükle ilişkilendirilmiştir. Ancak İslam'da melek inancı çok net bir şekilde ortaya konmuştur.

Kur'an ve hadislerde meleklerin insanlarla sürekli beraber oldukları ve onlara karşı pek çok görevi olduğu anlatılmaktadır. Mesela, ilk insan olan Hz. Âdem yaratıldığında, Allah'ın emriyle, melekler onun önünde secde etmişlerdi. Yani melekler, insanlık var olduğundan beri onlarla beraberdir. Melekler, insanların iyilikleri için Allah'a dua eder, onların kötülükleri için ise Allah'tan bağışlanma dilerler.

Ayrıca, melekler insanların yaptığı her şeyin kaydını tutar ve bunlar, her kişinin amel defterini oluşturur. İnsanlar öldüğünde, melekler onların canını alır ve ölüm anında yanlarında olurlar. Bu sadece dünyayla sınırlı değildir; ölümden sonra da melekler insanları yalnız bırakmaz, cenazelerine katılırlar, kabirde onlara sorular sorarlar ve cennet ya da cehennemdeki görevlerini yerine getirirler. Yani melekler, insanların hem dünya hem de ahiret hayatında önemli bir rol oynar.

Bunların dışında, Allah (c.c.), evrendeki her şeyle ilgili melekler yaratmış ve her birine bir görev vermiştir. Bu melekler, Allah'ın emirlerinden asla sapmazlar ve her zaman O'nun iradesi doğrultusunda hareket ederler.

İmanın ikinci şartı, meleklerle inanmaktır. Amentü'de geçen "ve melaiketihi" ifadesi, Allah'ın meleklerine inanmayı gerektiriyor. Melekler; hayat sahibi, akıllı ve nurdan varlıklardır. Onlar, Allah'ın sevgili kullarıdır ve Allah'a karşı hiçbir zaman isyan etmezler, günah işlemezler. Onlar erkek ya da dişi değildir; evlenmez, doğurmaz, çocukları olmaz, yemek yemezler.

Meleklerin en önemli görevlerinden biri, Allah'ın emirlerini yerine getirmektir. Bazı melekler peygamberlere vahiy getirir, yani Allah'ın mesajlarını insanlara iletmekle görevlidirler. Melekler hata yapmaz, unutmaz, hile yapmazlar. Onların verdikleri bilgiler her zaman doğrudur ve şüpheye yer yoktur.

Meleklerin sayısını Allah'tan başka kimse bilemez. Onlar her zaman Allah'a ibadet ederler ve göklerde her yer meleklerle doludur. Melekler sadece gökyüzünde değil, her yerde vardır. Her atomda, her harekette, her şeyde bir melek, Allah'ın emirlerini yerine getirir. Bazı melekler, diğerlerine liderlik yapar, bazıları ise Peygamberlere vahiy getirir veya insanların kalbine ilham verir. Yani meleklerin farklı görevleri vardır, ama her biri Allah'ın emirlerine sadık bir şekilde çalışır.

somuncubaba
Dergisi'nin Ekidir
ISSN: 2791-9617

Aile

ŞUBAT 2025 / YIL: 31 – SAYI: 292
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

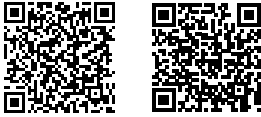
İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Kemal DEMİR
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulüsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
M. Nazmi DEĞİRMENÇİ
Hulüsi KESKİNTEPE

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK, Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ, Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN,
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
Es- Seyyid Osman Hulüsi Efendi Vakfı

Dergimizi, Web Sayfamız ve Mobil
Uygulamalarımız Üzerinden Okuyabilirsiniz:

Basım-Yayım-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık Turizm
İnşaat San. ve Ticaret A. Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulüsi Efendi Cad.
No: 89 (44700) Darendede / MALATYA
Tel: (422) 615 15 00 Faks: (422) 615 28 79

04

▶ Sümeyye Büşra YILDIZ

Melekleri Tanıyalım

12

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

Fıtratın Işığında Melek
Tabiatlı Olmak

Berat Gecesi

▶ Sema KORKMAZ

08

Başarının Sırrı:
Baltayı Bilemek

▶ Ayşe Gül PINAR

16

18

Emine Büşra YÜKSEL

Allah'ın Nuranî
Memurları: Melekler

24

Raziye SAĞLAM

Hepsi Bir Evde mi?

28

M. Emin KARABACAK

Duadan ve Akrabadan
Uzak Bir Evlilik!

Türkiye'nin Maarif Davası

Sait ÖZER

22

I. Abdülhamid'in
Tahta Namzet Kızı Esmâ Sultan

Bengisu HAYAT

26

Dihyetü'l-Kelbî (r.a.)

N. Nida DURAN

31

MELEKLERİ TANIYALIM

► Sümeyye Büşra YILDIZ

“Meleklerde nefis yoktur. Sadece Allah’ın dediklerini yaparlar. Bu yüzden insan, nefsine ve şeytana uymadıkça meleklerden üstün olur.”

Meleklere inanmak, imanın şartları dediğimiz, mutlaka inanmamız gereken inanç esaslarından biri olduğu için önemlidir. Ayrıca melekler, dünyada ve ahirette bize yardım edecektir. Gözümüzle göremediğimiz ama varlığını bildiğimiz, nurdan yaratılan varlıklardır. Melekler, Allah'ın verdiği görevleri yapar, bu yüzden yaratılmıştır. Meleklerin cinsiyeti yoktur.

Koruyucu melekler “Hafaza” melekleri diyoruz. Sevap ve günahlarımızı yazan melekler, “Kirâmen Kâtibin” yani yazıcı melekler diyoruz.

İnsan, Allah'ın istediklerini yaptığı zaman meleklerden üstün olur. İnsan şeytan ve nefsinin karşısında kötü ve yanlış şeyler yapıp günaha girebilir. Meleklerde nefis yoktur. Sadece Allah'ın dediklerini yaparlar. Bu yüzden insan, nefesine ve şeytana uymadıkça meleklerden üstün olur.

Dört Büyük Melek

Azrâil: Ecelimiz geldiğinde ruhumuzu teslim alır. Kur'an'da Azrail kelimesi geçmez, Secde Sûresi'nin 11. ayetinde “Ölüm Meleği” olarak geçer. Ölüm Meleği'nin emrinde sayısız melek vardır. Nahl Sûresi'nin 28 ve 32. ayetlerinde “melek” kelimesinin çoğulu “melâike” olarak geçer.

Cebrâil: Rabb'imizden peygamberlere Allah'ın emirlerini getirir.

Mikâil: Yeryüzündeki doğa olaylarını düzenler.

İsrâfil: Kıyametin kopması ve öldükten sonra bütün insanların tekrar dirilmesi için “sûr” denilen ses çıkarıcı bir aletle, (evrenin yıkılışını) dünyanın sona ermesini yani kıyametin geldiğini herkese duyurur. İkinci kez üfürüşte ise yeniden diriliş olacak, bütün insanlar dünyada iken yapıp ettiklerinin ödülünü almak veya cezasını çekmek için mahşer

“Onlar, kötü bir şey yapmanı asla istemezler. Kötülük yaparsan melek üzülür. Yaptığımız iyilik ve kötülükleri kaydeden melekler, ahirette bizlere şahitlik/tanıklık edecektir.”

yerinde (toplanma yerinde) hazır olacaktır.

Allah (c.c.), meleklerin var olduğunu Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde haber veriyor. Aynı zamanda Peygamber Efendimiz'in hadisleri, bizlere meleklerin var olduğunu söylüyor.

Meleklerle inanmanın içimize sevinç, huzur ve mutluluk verdiğini biliyoruz, değil mi? Onlar bizi takip edip yaptıklarımızı yazıyorlar. Tıpkı bir kameraman gibi sürekli çekim yapıp yaşamımızı kaydediyorlar. Yaptığımız ibadetler, ettiğimiz iyilikler hiç boşa gitmiyor. İşte bunlardan dolayı içimiz huzur doluyor. Yaptı-

ğımız iyi ve güzel şeylerin karşılığını cennette göreceğimiz için de seviniyoruz.

Melekler bize iyiliği (fısıldarlar), ilham ederler. Bazen içinden biri sanki sana, “İyi ol!”, “Şu iyiliği yap!” diye fısıldar. İşte sana bu güzellikleri fısıldayan, senin Allah’ın istediği güzel ahlâkı kazanmanı isteyen varlıklar, meleklerdir. Onlar, kötü bir şey yapmanı asla istemezler. Kötülük yaparsan melek üzülür. Yaptığımız iyilik ve kötülükleri kaydeden melekler, ahirette bizlere şahitlik/tanıklık edecektir.

İyilik yaptığında sağ yanında bulunan melek hemen yazar. Sol yanında bulunan melek ise yaptığın hataları yazar ama o iyiliği yazan melek gibi hemen yazmaz. Belki yaptığın hatadan pişman olursun diye bir müddet bekler. Özür dilemeni bekler. Eğer sen “Allah’ım, bir daha kötülük yapmayacağım; beni affet!” di-

yerek özür dilersen, bir başka ifade ile, tevbe edersen günahların yazılmaz. Eğer pişman olmaz, af dilemez isen melek de onu yazmak zorunda kalır.

Melekler bizim bilmediğimiz şeyleri Allah’ın izniyle bilirler. Bizim göremediğimizi onlar görürler. Çünkü onların yaratılışları bizimkinden farklıdır.

İnsan gözünün görmesi sınırlıdır. Kişi; aklını, sevgiyi, merhameti, mutluluğu, havadaki ses dalgalarını, rüzgârı ve daha birçok şeyin var olduğunu bilir ama göremez. Çünkü Allah (c.c.), insanı sınırlı bir irade ile yaratmıştır. Her şeyi yapması mümkün değildir. Yalnız Allah dilerse insanlara bazı şeyleri gösterebilir. Mesela peygamberlerin mucizelerini buna örnek olarak verebiliriz. O mucizeler Allah’ın dilemesi sonucu gerçekleşir.

AYAK KOKUSU NEDİR?

📺 Nesibe AYDIN

Ayak kokusu, vücudun diğer bölgelerine kıyasla çok daha fazla ter bezi içeren ayaklarda, terin yeterince buharlaşmaması veya emilmemesi sonucunda bakterilerin üremesiyle ortaya çıkan yaygın bir sorundur. Bu durum, tıbbi olarak bromodoz olarak adlandırılır. Ayak kokusuna neden olan temel faktör, terin bakterilerle etkileşimidir. Ayaklardaki ter bezleri, vücudun diğer bölgelerine göre daha yoğun çalıştığından, terleme miktarı da fazladır. Ter, aslında koku-suzdur. Ancak, ayakkabı ve çorapların içinde biriken ter, bakteriler için ideal bir üreme ortamı sağlar. Bakteriler, terdeki organik maddeleri parçalayarak kötü kokulu bileşikler üretirler. Bu da ayak kokusuna neden olur.

Ayak kokusunun oluşmasında rol oynayan birçok faktör vardır. Bunların başında, hava almayan ayakkabılar ve sentetik çoraplar gelir. Bu tür malzemeler, terin buharlaşmasını engelleyerek ayakların nemli kalmasına neden olur. Ayrıca, kötü hijyen alışkanlıkları, stres, diyabet, tiroid sorunları ve bazı ilaçlar da terlemeyi artırarak ayak kokusuna zemin hazırlayabilir. Nadiren de olsa, aşırı terleme (hiperhidroz) veya terlememe (anhidroz) gibi durumlar da ayak kokusuna neden olabilir ve bu durumlar bir sağlık sorununa işaret edebilir.

Ayak kokusunun en belirgin belirtisi, ayakların veya giyilen çorap ve ayakkabıların kötü kokmasıdır. Bu koku, kişinin kendisini ve çevresindekileri rahatsız

edebilir. Terlemedeki ani değişiklikler, özellikle normalden çok daha fazla veya daha az terleme, terlemenin günlük yaşamı olumsuz etkilemesi, gece terlemesi ve vücut veya ayak kokusunda beklenmedik değişiklikler gibi durumlar, bir sağlık sorununa işaret ediyor olabilir ve mutlaka bir doktora danışılmalıdır.

Ayak kokusunu önlemek ve tedavi etmek için öncelikle iyi bir ayak hijyeni sağlamak çok önemlidir. Ayaklar her gün düzenli olarak yıkanmalı, özellikle parmak araları olmak üzere iyice kurulanmalıdır. Tırnaklar kısa ve temiz tutulmalı, ayak tabanındaki ölü deri ve sertleşmeler düzenli olarak temizlenmelidir. Ayakkabı ve çorap seçimine de dikkat edilmelidir. Hava alabilen, deri veya kanvas gibi doğal malzemelerden yapılmış ayakkabılar tercih edilmelidir. Çoraplar da pamuklu veya teri emen özel spor çorapları gibi doğal liflerden yapılmış olmalıdır. Çoraplar her gün değiştirilmeli ve ayakkabılar da düzenli olarak havalandırılmalıdır.

Ayrıca, antifungal ayak spreyleri veya pudraları, antibakteriyel sabunlar ve ayakkabıların içine konan deodorant etkili tabanlıklar gibi ürünler de ayak kokusunu azaltmaya yardımcı olabilir. Beslenme alışkanlıklarına

da dikkat etmek önemlidir. Kafeinli içecekler ve baharatlı yiyecekler terlemeyi artırabileceği için bu tür yiyeceklerden mümkün olduğunca kaçınmak faydalı olabilir.

BERAT GECESİ

▶ Sema KORKMAZ

“Beş gece vardır ki onlarda yapılan dualar geri çevrilmez. Bunlar recebin ilk (cuma) gecesi, Şaban’ın ortasında bulunan gece, cuma gecesi, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı geceleridir.”

Berat Kandili, İslâm dünyasında büyük bir öneme sahip olan ve mübarek üç aylar içinde yer alan beş mübarek geceden biridir. Şaban ayının 15. gecesine denk gelen bu kandil, Allah'ın affına ve bağışlamasına erişmek isteyen Müslümanlar için önemli bir fırsat olarak kabul edilir. Berat, Arapça kökenli bir kelime olup "temize çıkma, günahlardan arınma, ilahi bağışlanma ve kurtuluş" anlamına gelir. Bu gece, Allah'ın rahmet kapılarını sonuna kadar açtığına inanılan bir gece olarak özellikle ibadet, dua ve tefekkürle geçirilir.

Bir hadiste Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: *"Beş gece vardır ki onlarda yapılan dualar geri çevrilmez. Bunlar recebin ilk (cuma) gecesini, şabanın ortasında bulunan gece, cuma gecesini, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı geceleridir."*

Başka bir hadiste ise; *"Şaban ayının 15. gecesini olduğunda o geceyi ibadetle geçirin, gündüzünde de oruç tutun. Çünkü Yüce Allah, bu gece güneşin batışından fecre kadar (olan sürede) dünya semasına rahmetiyle tecelli eder ve 'Tevbe eden yok mu, tevbesini kabul edeyim! Rızık isteyen yok mu, rızık vereyim! Şifa isteyen yok mu, şifa vereyim!.. Başka isteği olan yok mu, ona da istediğini vereyim.' der."* buyrulmuştur.

Berat Kandili'nin Müslümanlar açısından manevi bir yenilenme ve nefis muhasebesi yapma imkânı sunduğuna inanılır. İslâm'a göre bu gece, insanların bir yıllık kaderinin yazıldığı ve amel defterlerinin düzenlendiği özel bir zaman dilimidir. Bu nedenle Müslümanlar, geçmişteki günahlarından tevbe etmek, iyi niyetlerle dolu dualar etmek ve manevi açıdan kendilerini geliştirmek için Berat Kandili'ni bir fırsat olarak görürler.

Enes b. Malik (r.a.), Resûlullah (s.a.v.)'i şöyle buyururken dinledim dedi: *"Allah Teâlâ şöyle buyurdu: 'Ey Âdemoğlu! Sen bana dua ettiğin"*

"Müslümanlar, geçmişteki günahlarından tevbe etmek, iyi niyetlerle dolu dualar etmek ve manevi açıdan kendilerini geliştirmek için Berat Kandili'ni bir fırsat olarak görürler."

ve benden affını umduğun sürece, işlediğin günahlar ne kadar çok olursa olsun, onların büyüklüğüne bakmadan seni bağışlarım. Ey Âdemoğlu! Günahların gökyüzünü kaplayacak kadar çok olsa, sonra da benden affını dilesen, seni affederim. Ey Âdemoğlu! Sen yeryüzünü dolduracak kadar günahla karşıma gelsen; fakat bana hiçbir şeyi ortak koşmamış olsan, şüphesiz ben de seni yeryüzü dolusu bağışla karşılarım."

Hız. Âişe Validemiz Peygamberimiz'i tanıtırken şöyle buyurmuştur: *"Bu gece (şabanın on beşinci gecesini) Peygamber (s.a.v.)'i (odanın içinde) aramaya başlamıştım ki (O'nu) başını secdeden kaldırırken buldum. Buyurdu ki: 'Ey Âişe, Allah ve Rasûlü'nün seni korkutmasından mı korktun?' Hız. Âişe Validemiz, 'Diğer hanımlarından birinin yanına gittiğini zannettim.' dedi. Peygamberimiz buyurdu ki: 'Allahu Teâlâ şabanın 15. gecesinde (bu gecede) dünya semasına iner, Benî Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısınca insanı bağışlar."*

Bu mübarek gecede Müslümanlar, ibadetlerini artırır; namaz kılar, Kur'an-ı Kerim okur ve zikirle meşgul olurlar. Aynı zamanda bu gece, sadaka vermek ve yardıma muhtaç insanlara destek olmak için de güzel bir vesiledir.

Sonuç olarak, Berat Kandili; insanın kendisiyle, çevresiyle ve Yaradan ile hesaplaşarak manevi bir arınmaya ulaştığı bir fırsat gecesidir. Bu mübarek geceyi anlamına uygun şekilde değerlendirerek ibadetler ve güzel davranışlarla geçirenlerin ilahi rahmete nail olacağına inanılır.

İYİLİĞİN SESSİZ ELÇİLERİ

▶ H. İKLİL ABBASOĞLU

“Melekler, iyiliği göğsünde, yüreğinde taşıyan insanlar, birer köprü gibidir; insanlar arasındaki sevgiyi ve anlayışı inşa ederler.”

Melek kelimesi, Arapçadaki “malak” kökünden gelir ve “tanrısal varlık, haberci, elçi” anlamlarına sahiptir. Fakat bu kelime, güzel Türkçemizde mecazî olarak da birden çok anlama karşılık gelmektedir. Bu yönüyle melek -ilk anlamının yanında- yeryüzünde iyiliği taşıyan insanları da temsil eder. Melek kelimesi çok temiz ve iyi huylu kimselere söylenir. Türkçede “melek tabiatlı olmak” ifadesi, insanın saf, iyilik dolu ve kötülükten uzak yanını tanımlayan güçlü bir deyimdir. Ancak bu sıfat, doğuştan gelen bir ayrıcalık değil, seçilen bir duruştur; bir kalp eylemi, bir ruh çabasıdır.

“Kalbin temiz olmadıkça melek sanma kendini.” diyen Mehmet Akif Ersoy, insanın önce kendi iç dünyasını düzeltmesi gerektiğini hatırlatır. İyiliği bir gösteriş malzemesi değil, yaşam biçimi hâline getirenlerdir gerçek anlamda güzel huylu olanlar. Onlar, başkalarının kusurlarını görmezden gelirken kendi hatalarıyla yüzleşmekten çekinmezler. Çünkü bilirler ki insanın asıl yansıması, kalbinin aynasıdır.

Her insanın bir melek tarafı vardır. Buradaki bahis, bizim hangi tarafa hitap ettiğimizle alakalıdır. Bu erdem, insanın içindeki iyiliği besleyip kötülüğü susturabilme gücüne işaret eder. İyiliğin sessiz elçileri, bu dengeyi sağlamak için çabalar. Kendi içindeki karanlığı aydınlatmadan başkalarına ışık olamayacağını bilirler. Ahmet Hamdi Tanpınar’ın “Bir insanı sevmekle başlar her şey.” dediği gibi, sevgi onların en güçlü silahıdır. Çünkü sevgi, bencil duyguları törpüler ve insanı özveriye taşır.

İyiliği göğsünde, yüreğinde taşıyan insanlar, birer köprü gibidir; insanlar arasındaki sevgiyi ve anlayışı inşa ederler. Onlar, düşmanlık

“Melekler, Onlar, düşmanlık yerine dostluk, nefret yerine şefkat taşır. Ancak bu kolay bir yol değildir. Sabır, sebat ve fedakârlık gerektirir.”

yerine dostluk, nefret yerine şefkat taşır. Ancak bu kolay bir yol değildir. Sabır, sebat ve fedakârlık gerektirir. Ne var ki bu çaba, insanın ruhunu arındırır ve onu daha anlamlı bir varlık hâline getirir.

Necip Fazıl Kısakürek’in, “Kim var deme, ben varım!” çağrısında olduğu gibi, bu yolda yürüyenler, iyilik adına cesur adımlar atarlar. Onlar için iyilik bir seçim değil, bir yaşam biçimidir. Bu nedenle, kötülüğe sessiz kalmadıkları gibi, insanları incitmeden hakikati savunurlar.

Es-Seyyid Osman Hulusi Efendi, bu konu hususunda nasihat şiirinde şöyle buyurmuştur:

*İncitme sen kimseyi, kimseyi incinme hem
Güler yüzlü, tatlı dil, her ağzın balı ol*

Bu söz, incitmemeyi şiar edinen melek tabiatlıların en doğru rehberidir.

Sonuç olarak, iyiliğin elçileri, bu dünyada unutulmaz izler bırakırlar. Onlar, kötülüğe karşı sessiz bir direnişin temsilcileridir. Bir mumun başka bir mumu tutuşturması gibi, iyiliği bulaştırarak hayatı güzelleştirirler. Ve bizler, onların ayak izlerini takip ettikçe hayatın daha yaşanabilir bir yer olduğunu görürüz. Çünkü gerçek insanlık, iyilikte ve sevgide saklıdır. Sevgi merhemdir. Her yarayı iyileştirme gücü vardır. İyilikle ve sevgiyle yaşamamız temennisile...

FITRATIN IŞIĞINDA MELEK TABİATLI OLMAK

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

“Melek tabiatlı insanlar,kötölükten kaçınırlar. Melekler gibi kötölükten uzak durmaya çalışır, haksızlık yapmazlar ve kimsenin zarar görmesini istemezler.

Melek tabiatlı olmak; saflığın, temizliğin, berrak olmanın sembolize edildiği bir deyimdir.

İnsan ruhu, her an kirlenmeye müsaittir. Buna rağmen fitrata bağlı kalmak için mücadele eden insanlar için kullanılır.

Çünkü melek tabiatlı insanlar; davranışları, ahlakları ve tutumları itibarıyla meleklerin özelliklerini yansıtan insanları ifade eder. Bu deyim -genellikle- iyiliksever, saf, dürüst, merhametli ve kötülükten uzak duran kişiler için mecazi olarak kullanılır.

Meleklerle iman etmek, meleklerin özelliklerini tanımak da anlamlı bir yaşam yolculuğunda bizlere rehberlik eder.

Adları bildirilen -örneğin- Kiramen Kâtibin melekleri, her anın sadece anı olmadığı bilgisiyle bizleri hemhal eyler.

Melek Tabiatlı İnsanlar Yardımseverdirler

Melek tabiatlı insanlar, başkalarına yardım etmekten mutluluk duyar ve çevresindeki insanların ihtiyaçlarına duyarlıdır.

Merhamet ve Şefkat Sahibidirler

İnsanlara ve diğer canlılara sevgi ve şefkatle yaklaşır. Kimseyi incitmez, affedici bir tutum sergilerler.

Dürüst ve Güvenilirdirler

Yalan söylemez, kimseye haksızlık yapmazlar. Güvenilirlikleriyle tanınırlar. Alçakgönüllüdürler. Kendi iyiliklerini öne çıkarmaz, tevazu içinde davranırlar. Başarılarını bile gösterişten uzak bir şekilde karşılarlar. Kötülükten kaçınırlar. Melekler gibi kötülükten uzak durmaya çalışır, haksızlık yapmazlar ve kimsenin zarar görmesini istemezler.

“İnsanlara ve diğer canlılara sevgi ve şefkatle yaklaşır. Kimseyi incitmez, affedici bir tutum sergilerler.”

Fedakâr ve Sabırlıdır

Başkalarının mutluluğu için fedakârlık yapmaktan çekinmezler. Zorluklar karşısında metanetli ve sabırlıdır.

Melek Tabiatlı İnsan Olmanın Önemi

Melek tabiatlı insanlar, toplumda güven ve huzurun artmasına katkıda bulunur.

Onların varlığı, çevresindeki insanlara iyilik yapma ve güzel ahlakı yayma konusunda ilham verir.

Hem dünya hem de ahiret için örnek bir insan modeli oluştururlar.

İslâm, güzel ahlakı ve iyiliği teşvik eder.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.), şöyle buyurmuştur:

“Ben, güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.”

Bu hadis, melek tabiatlı insan olma yolunda güzel ahlakın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Velhasıl; melek tabiatlı insanlar, Allah'ın razı olduğu bir kul olma yolunda ilerleyen, insanlığa iyiliği ve güzelliği aşıl原因an kişilerdir. Bu özellikleri kazanmak için çaba göstermek, birey ve toplum için büyük faydalar sağlar.

Allah'a teslimiyeti sonsuz olan melekler, bu hususta da insanlığına örnektir.

MELEKLER

Melekler nezihtir, melekler ince,
Melek yardım eder dara düşünce,
Sen de besmele çek düşmeden önce,
O anda bir melek elinden tutar.

Hakk'ı zikredersen gece yatarken,
Melek seni bekler uyku uyurken,
Mutlu uyanırsın her sabah erken,
Melekler ruhuna güzellik katar.

Mülayim insana meleksin derler,
Melekler insana yardım ederler,
Gönül diyarından dosta giderler,
Sevdalı gönülde gör, neler yatar.

Meleklerden gelir ruhun gıdası,
Hamdüsenadadır derdin devası,
Mevla'ya ulaşır aşkın nidası,
Melekler özeldir, öze nur atar.

Rabia BARIŞ

BAŞARININ SIRRI: BALTAYI BİLEMEK

🎥 Ayşe Gül PINAR

“İnsan zihni ve yetenekleri, tıpkı bir balta gibi, zamanla körelir. Bu nedenle, arada bir durup ‘baltamızı bilemek’ yani kendimizi yenilemek ve daha verimli hale gelmek için gerekli adımları atmamız gerekir.”

Hayatta başarıya ulaşmak sadece çok çalışmakla mümkün olmaz; aynı zamanda akıllıca çalışmayı ve kendimizi geliştirmeyi de gerektirir. Bazen yoğun çabalarımıza rağmen istediğimiz sonuçları elde edemediğimizi fark ederiz. Bu durumda yapılması gereken, durup düşünmek ve eksikliklerimizi gözden geçirmektir. İnsan zihni ve yetenekleri, tıpkı bir balta gibi, zamanla körelir. Bu nedenle, arada bir durup “baltamızı bilemek” yani kendimizi yenilemek ve daha verimli hale gelmek için gerekli adımları atmamız gerekir.

Kendi alanımızda daha iyi olmak, öğrenmeye devam etmek ve kişisel gelişimimize zaman ayırmak başarı yolunda en önemli adımlardır. Tıpkı bir oduncunun baltasını bilemesi gibi, insanlar da bilgi ve becerilerini sürekli yenileyerek hayatta daha iyi sonuçlar elde edebilirler. Aksi halde, ne kadar çabalarsak çabalayalım, çabalarımızın verimi zamanla düşer. Şimdi, bu düşüncenin ne kadar doğru olduğunu gösteren güzel bir hikâyeye kulak verelim:

Bir zamanlar, güçlü ve çalışkan bir oduncu bir kereste tüccarından iş istemiş ve işe alınmış. İşin hem ödeme hem de çalışma koşulları oldukça iyiymiş. Bu durumdan memnun olan oduncu, elinden gelenin en iyisini yapmaya karar vermiş.

Patronu, oduncuya bir balta vermiş ve çalışacağı bölgeyi göstermiş. Oduncu büyük bir gayretle işe koyulmuş ve ilk gün tam 18 ağaç kesmiş. Bunun üzerine patronu onu tebrik etmiş ve böyle devam etmesini söylemiş. Bu sözlerden daha da motive olan oduncu, ertesi gün çok daha gayretli çalışmış. Ancak bu kez sadece 15 ağaç kesebilmiş. Durumdan biraz mahcup olan oduncu, üçüncü gün bunu telafi etmek için daha fazla çalışmış. Ancak bu kez sadece 10 ağaç kesebilmiş.

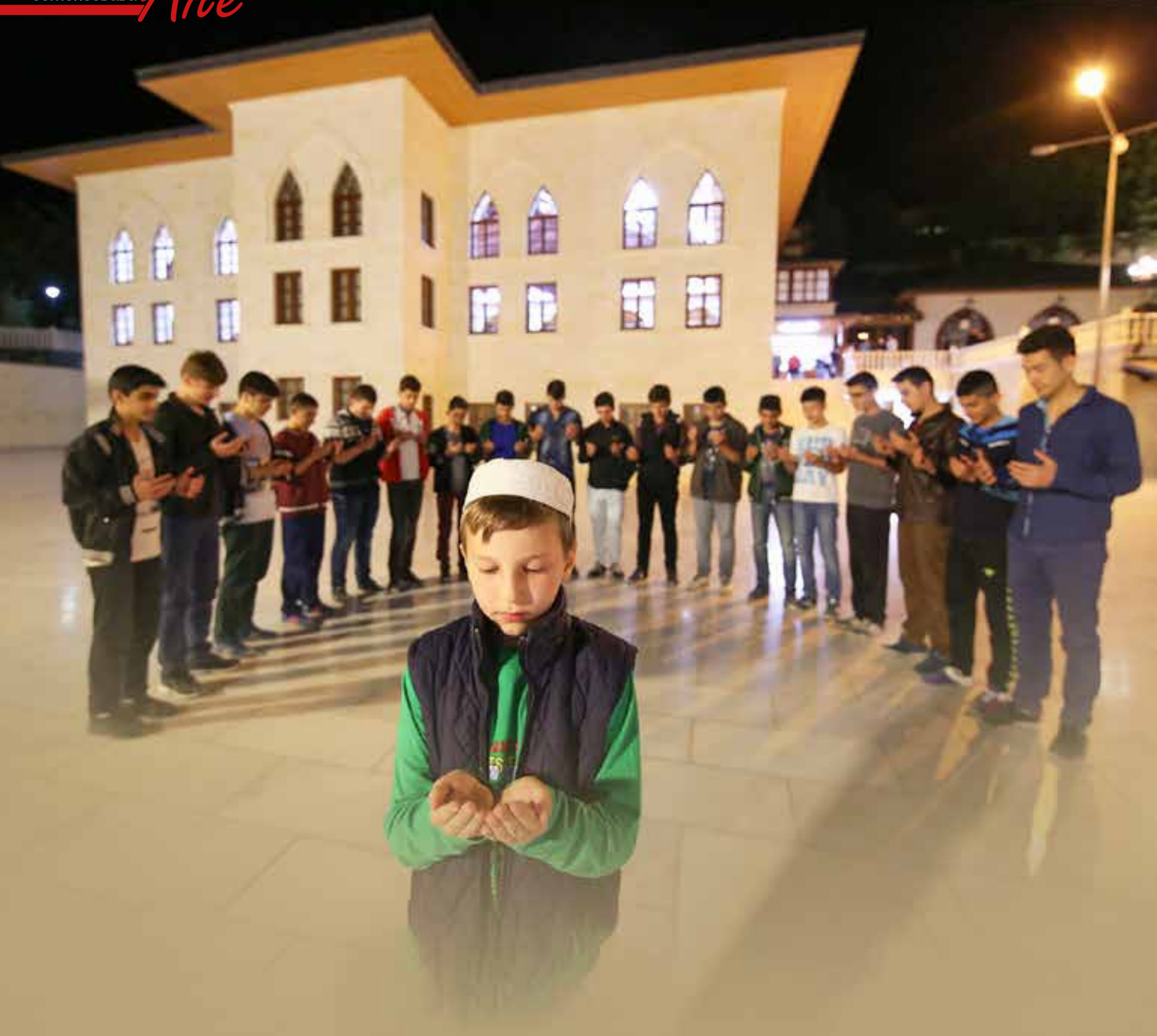
“Başarı sadece çok çalışmakla değil, aynı zamanda doğru yöntemlerle çalışmakla gelir. Bu değerli hayat dersi, bizi daha verimli, güçlü ve başarılı bir birey olmaya yönlendirebilir.”

Günler geçtikçe, kestiği ağaçların sayısı azalmaya başlamış.

Oduncu, kendisinde bir güç ve kuvvet kaybı olduğunu düşünmüş ve patronuna giderek özür dilemiş. Çok çalıştığını, ancak kestiği ağaç sayısının giderek düştüğünü anlatmış. Patron, oduncuya bir süre dikkatle baktıktan sonra sormuş: “Baltanı en son ne zaman biledin?” Oduncu şaşkınlıkla, “Bilemek mi?” diye cevap vermiş. “Odun kesmekle o kadar meşguldüm ki baltayı bilemek hiç aklıma gelmedi.”

Bu hikâyeden alınacak en önemli ders, başarıya ulaşmak için sadece çalışmanın yeterli olmadığıdır. Sürekli aynı şeyle uğraşmak, bir noktadan sonra çabalarımızın verimini düşürebilir. Hayatta asıl başarı, zaman zaman durup eksiklerimizi gidermek, bilgi ve yeteneklerimizi geliştirmek ve kendimizi yenilemekten geçer. Oduncunun baltasını bilemeyi ihmal ettiği gibi, bizler de bazen kendimizi geliştirmek için gereken çabayı göstermeyi unuturuz. Bu nedenle, hayatın temposuna kapılmadan önce ara sıra durup düşünmeli ve kendi “baltamızı bilemeli” yani bilgi ve becerilerimizi keskinleştirmeliyiz.

Sonuçta, başarı sadece çok çalışmakla değil, aynı zamanda doğru yöntemlerle çalışmakla gelir. Bu değerli hayat dersi, bizi daha verimli, güçlü ve başarılı bir birey olmaya yönlendirebilir.

ALLAH'IN NURANÎ MEMURLARI

🎥 Emine Büşra YÜKSEL

“Melekler, mü’minlere düşkünlüklü, dünya ve ahirette mü’minlerin dostudurlar ve mü’minlere dua ederler ve istiğfarda bulunurlar, mü’minlerin yaptığı dualara da âmin derler.”

Melekler, Allah'ın kâinata bazı işleri yürütmek için yarattığı ve belli işlerde görevlendirdiği soyut varlıklardır. Melekler farklı şekillere girebilirler ve beş duyu organı ile algılanamazlar Melekleri gözle göremesek de Kur'an'da meleklerden ve meleklerin çeşitli görevlerinden bahsedildiği için ve iman edilecek esaslar arasında zikredildiği için meleklerle iman etmek bir amentü ilkesidir.

Meleklerle iç içe yaşarız, onlar, Allah görevlendirdiği her yerde ve her zaman bulunurlar. Meleklerle iman etmek Allah'ın emridir. Onları inkâr eden, Kur'an-ı Kerim'in beyanı ile derin bir sapıklık içine düşmüş olur: *"Her kim, Allah'ı meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse derin bir sapıklığa düşmüş olur."*

Meleklerin Yapısı: Melekler, insanlardan ve cinlerden farklı olarak nurdan yaratılmışlardır. Meleklerin erkeği dişisi yoktur, yemezler, içmezler, uyumazlar, yorulmazlar, evlenip çoğalmazlar, nuranî varlıklar oldukları için gözle görülmezler. Işık hızıyla hareket ederler. Mekkeli müşrikler, meleklerle Allah'ın kızları diyorlardı. Allah bu inancı reddetmektedir. Melekler, Allah'a mutlak surette itaat ederler, asla isyan etmezler. Meleklerin kanatları vardır.

Meleklerin Özellikleri: Melekler, Allah'ın kendilerine vermiş olduğu görevleri eksiksiz yerine getiren nuranî memurlardır. Melekler, mü'minlere düşkündürler, dünya ve ahirette mü'minlerin dostudurlar ve mü'minlere dua ederler ve istiğfarda bulunurlar, mü'minlerin yaptığı dualara da âmin derler. Melekler, âlimlere, ibadet edenlere, Allah'ı zikredenlere, hayırlı işlerle meşgul olanlara, hasta ziyareti yapanlara ve mü'min kardeşine

"Allah'ın emrine amade olan görevlilerdir, kendilerine her ne görev verilirse onu eksiksiz yaparlar. Melekler aynı zamanda mü'minlerin görünmeyen dostudurlar."

dua edenlere dua ederler. Melekler bazen de mü'minlere yardım etmek için Allah tarafından gönderilirler. Âl-i İmran Suresi'nde Bedir Savaşı'nda indirilmiş üç bin melek İslâm ordusuna yardım ettiği haber verilmektedir.

Kur'an'da Adı Geçen Melekler

Cebrail (a.s.): Meleklerin en büyüğüdür. Peygamberlere Allah'tan vahiy getirir. Allah ona üstün akıl ve dirayet vermiştir. Bu meleğe Kur'an'da "ruh", "rasûl" de denilmektedir.

Cebrail Peygamberimiz'e vahiy getirirken iki defa kendisi görünmüş, çoğu zaman sahabeden Dihyetü'l-Kelbi'nin suretinde görünür, bazen de görünmezdi. Yahudiler, Peygamberimiz'e vahiy getiren meleğin adını sormuşlar, O da Cebrail deyince Yahudiler, Cebrail bizim düşmanımızdır, demişlerdi. Bunun üzerine Allah *"Her kim Allah'a, meleklerine, rasullerine, Cebrail'e ve Mikail'e düşman ise bilsin ki Allah da kâfirlerin düşmanıdır."*² Yahudilerin bu sapkın inancını tenkit etmiştir.

Mikail: Tabiat olaylarını ve mahlûkatın rızıklarını yönetmekle görevli melektir.

İsrafil: Kıyametin kopuşunu ve yeniden dirilişi ilan eder.

Azrail: Kur'an'da kendisinden ölüm meleği olarak bahsedilir. *"De ki, sizin için görevlendirilen ölüm meleği canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz."*³

Hafaza/Kiramen Katibin Melekleri: Bunlar insanlarla birlikte bulunurlar ve insanları görünür görünmez bazı tehlikelerden korurlar ve insanların yaptıklarını kaydederler. Bu melekler hakkında Kur'an'da şöyle buyrulur: *"Hâlbuki sizin üstünüzde hakiki bekçiler ve çok değerli yazıcılar (kirâmen kâtibîn) vardır ki, onlar ne yaparsanız bilirler."*⁴ "Hafaza", "rakib-atid" melekleri de denilen bu meleklerin belirtilen yazma görevinden başka ahiret günü hesap sırasında yapılan sorgulamada şahitlik de yapacaklardır.

Münker-Nekir: Kabirde ilk sorguyu yapacak olan meleklerdir. Bu meleklerden hadisi şeriflerde bahsedilmektedir. Kabirde insanı karşılayacak ve "Rabbin kim, dinin nedir, peygamberin kimdir, kitabın

nedir, şeklinde insanları sorgulayacak olan meleklerdir. Alacakları cevaba göre muamelede bulunacaklardır.

Meleklerin sayısı hakkında bir rakam belirtmek mümkün değildir. Her yağmur ve kar tanesini bir meleğin indirdiği yönündeki rivayetler dikkate alınırsa melek sayısı rakamlarla ifade edilemez.

Cennet meleklerinin başı Rıdvan, Cehennem meleklerinin başı ise Malik olarak isimlendirilmektedir. Cennet melekleri insanları selam ile karşılayacak ve müjde vereceklerdir. *"Sabretmenize karşılık selâm sizlere. Dünya yurdunun sonucu (olan cennet) ne güzeldir!"*⁵ Cehennem melekleri ise cehennemliklere sorar:

*"İnkâr edenler grup grup cehenneme sevk edilirler. Cehenneme vardıklarında oranın kapıları açılır ve cehennem bekçileri onlara şöyle derler: 'Size içinizden, Rabb'inizin ayetlerini size okuyan ve bu gününüze kavuşacağınıza dair sizi uyanan peygamberler gelmedi mi?' Onlar da, 'Evet geldi.' derler. Fakat inkârcılar hakkında azap sözü gerçekleşmiştir."*⁶

Özetle melekler, Allah'ın emrine amade olan görevlilerdir, kendilerine her ne görev verilirse onu eksiksiz yaparlar. Melekler aynı zamanda mü'minlerin görünmeyen dostudurlar.

Dipnot

1. 4/Nisa, 136
2. 2/Bakara, 98
3. 32/Secde, 11
4. 82/İnfitâr, 11-12
5. 13/Ra'd, 24
6. 39/Zümer, 71

NE MIZRABA DOKUN NE TELİ İNCİT

Bülbül gibi güle aşık değilsen
Ne dikene dokun ne gülü incit
Maşuka gönülden bağlı değilsen
Ne yüreğe dokun ne kulu incit

Gül kokarsın bahçesinde gezersen
Muhterizsin gül yaprağı ezersen
Gülşenlere kara yazı yazarsan
Ne goncaya dokun ne dalı incit

Doğruyu düşünüp doğruyu yaşa
Ömür sermayesin harcama boşa
Yaptığın iyiliği kakarsan başa
Ne mihraba dokun ne beli incit

Seni sevenlerden gitme İrağa
Düşen kulları sen kaldır ayağa
Yol göstermez isen küçük çırağa
Ne koluna dokun ne eli incit

Tanımiyorsa onu yaratan Hakk'ı
Dert etme, cezası mahşere saklı
Gittiğin yol olursa Hakk'tan farklı
Ne toprağa dokun ne yolu incit

Tatar'ım böyle bakarım hayata
Hayran olurum goncadaki sanata
Çalmıyorsan Hakk yolunda bir nota
Ne mızraba dokun ne teli incit

Hulusi TATAR

📖 Salt ÖZER

Kitabın adı: Türkiye'nin Maarif Davası

Yazar: Nurettin Topçu

Yayınevi: Dergâh Yayınları / Yayın yeri ve yılı: İstanbul/2017

Sayfa sayısı: 212 / Yaş aralığı: 14+

İşlenen konular: gençlik, millet, okul, eğitim-öğretim, ahlâk...

Türkiye'nin Maarif Davası, Nurettin Topçu'nun 1939-1973 yılları arasında muhtelif dergilerde yayınlanmış toplam 20 (yirmi) yazısından oluşuyor. Yazılar her ne kadar değişik zamanlarda yayınlansa da tamamı özünde eğitim-öğretim, okul, öğretmen, öğrenci, dersler vs. konularına yer veriyor. Yine bu yazılar bir bütünlük içerisinde üç bölüm halinde bir araya getirilmiş. Birinci bölümde gençlik ve genel olarak maarif, ikinci bölümde mektep ve muallim, üçüncü bölümde ilköğretim, ortaöğretim, lise, üniversite ve buralarda verilecek derslere yönelik yazarın tespit, eleştiri ve önerilerine yer verilmiş.

Topçu, kitabın önsözünde, millet olarak yaşadığımız sıkıntıların temelini maarif yani eğitim-öğretim sahasında aranması gerektiğini vurgular ve yüz yıllar içerisinde eğitim-öğretime bakış açımızın nasıl değiştiğini belirtir. Özellikle son iki asırda körü körüne yapılan Batı taklitçiliğinin ve bunun neticesinde açılan okulların -her ne kadar yeni ilimlerle donatılsa da- ilim sevgisinden uzak olduğu tespitini yapar. Böylece ilim, maddî ya da günlük menfaatlerimize yönelmiş; teknik ise putlaştırılmıştır. Topçu'nun olmasını istediği mektep, "millî mektep"tir. Bu mektep, "hakikat aşkı"na sahip insanları yetiştirmelidir. Bu mektebin temeli dinî değil, ilâhîdir ve bu mektep hareket gücünü Kur'an'dan alacaktır.

Topçu, gençliği "geleceğin tohumu" olarak görür. Gençlik bize milletin gelecekte nasıl bir halde olacağını göstergesidir. Cemiyete değer katan, onun gençliğidir. Müslüman Türk gençliğinin siması kemâl noktasını Sultan Alparslan'da, adalet ahlâkıyla şehit olan Sultan Murad'da ve nice Müslüman Türk büyüğünde bulmuştur. Ne var ki Batı taklitçiliği zaman içerisinde gençliğimizi hız ve haz nesli, gençliği haline dönüştürmüştür. Günümüz gençliği maalesef idealsizdir; hayalleri, inançları, ıstırabı yoktur. Aldığı Batı terbiyesi onu pozitivist

"Topçu'nun olmasını istediği mektep, "millî mektep"tir. Bu mektep, "hakikat aşkı"na sahip insanları yetiştirmelidir. Bu mektebin temeli dinî değil, ilâhîdir ve bu mektep hareket gücünü Kur'an'dan alacaktır."

yapmıştır ve hayatı sadece gülmek ve eğlenmek için yaşamaktadır. Bunda elbette onları büyütenlerin de vebali vardır zira henüz beşikten başlanarak "spor, siyaset ve kazanç"tan ibaret bir hayata meftun, bağlı yetiştirilmektedirler. Bu bir hastalıktır ve bu hastalığın tedavisi de maarifin yükseltilmesine bağlıdır.

Maarifin yeri mekteptir. Mektep, insana takip edeceği yolu gösterir; sahip olması gereken ruhu aşlar; bu yüzden Topçu, mektebi mâbed olarak adlandırır. Bu mâbedin önemli hem de çok önemli bir unsuru muallimdir. Muallimin, öğretmenin görevi nakilcilik yani öğrencilerin bilmediklerini öğretmek değildir; zira bu, kitabın işidir ve kitap da kütüphanelerde zaten vardır. Günümüzde kütüphanelerle birlikte bu görevi bilgisayar ve internet almıştır. Bu noktada muallimi Topçu bir "ruh sanatkârı" olarak görür. Medeniyetler kuran, insanı beşikten alıp mezara teslim eden bu büyük mesul zümrenin mesuliyetinin farkında olması gerekir. Muallimliğin bir sevgi ve ruh işi olduğunu dolayısıyla onda tahammülsüzlük ve şikâyetin olmaması gerektiğini söyler.

Biz bu tanıtımımızda, Türkiye'nin Maarif Dâvası'nda yer alan bazı yazılardaki tespitlere, değerlendirmelere değinmeye çalıştık. Son yazının yayınlandığı tarihten bu güne 50 (elli) yıldan fazla zaman geçmesine rağmen hâlen güncelliğini koruyan eserin yazarın maarif, eğitim konusundaki yaklaşımı önemsenerek tekrar tekrar okunması elzemdir.

HEPSİ BİR EVDE Mİ?

► Raziye SAĞLAM

“Günümüzde doğum oranının düşmesinin başka birçok sebebi var. Bunlar arasında, ağırlaşan hayat şartlarına paralel olarak, kadınların çalışma hayatı içinde daha çok yer alması, annelik izinlerinin kısa olması önemli etkenlerdir.”

Ben sekiz yaşındayken Vefa'dan Fatih'e, otuz altı dairelik büyük bir apartmana taşınmıştık. Komşularımızın çoğu Karadenizli olduğu için bizim adımız Malatyalılardı. İlk tanışırken, komşumuz Hafız Hanım -ki o zaman annem ve o 38 yaşındalar- anneme kaç çocuğu olduğunu sormuş, annem de "Yedi!" deyince, "Hepsi bir evde mi?" diye çok şaşırılmıştı. Biz de onun bu kadar şaşırmasına çok gülmüştük. Hafız Hanım evli olmadığı için şaşırması normal karşılanabilir ama annemlerin jenerasyonunda yedi sekiz çocuğunun olması olağan bir durumdu. Bırakın ikiyi, üçü; dört çocuğu olana bile "Siz az çocuk yapmışsınız." denirdi.

Bize gelince, yani seksenler ve doksanlarda, bu sayılar dörde, üçe hatta ikiye düştü. Özellikle seksenlerde, ciddi bir aile planlaması yapılıyordu. Hatırlıyorum da benim üç, ablamın dört çocuğu olmasına, insanlar bayağı tepki göstermişlerdi. Hatta üniversite okuduğumuz hâlde bu kadar çok (!) çocuk sahibi olmamıza şaşırınlar olmuştu. O zamanlar sezaryenle doğumlar da artmaya başlamıştı. Sezaryen birçok yönden çocuk sahibi olmayı kısıtlayan bir doğum yöntemi. Şimdilerde ise bu oran daha çok arttı. 2024 verilerine göre, doğumların yüzde 61,5'u sezaryenle yapılıyor ki bu oran, Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği sınırın tam dört katı. Avrupa Birliği ülkeleri arasında ise oran yüzde 29.

Cünümüze gelindiğinde ise, bunların yanı sıra doğum oranının düşmesinin başka birçok sebebi var. Bunlar arasında, ağırlaşan hayat şartlarına paralel olarak, kadınların çalışma hayatı içinde daha çok yer alması, annelik izinlerinin kısa olması ve hatta evlilik yaşının yirmilerden otuzlara çıkması bile sayılabilir. Çoğu Avrupa ülkesinde annelik izni bir sene ve bir senenin sonunda anne işe

döndüğünde, baba izin kullanmaya başlıyor. Çocuk 15-16 aylık olunca da kreşe başlıyor. Batı dünyasında da nüfusun yaşlanma problemi olduğundan, çocuk sahibi olmayı teşvik için kanunlar oldukça iyileştirilmiş durumda. Devlet ayrıca çocuklar için belli bir ödeme yapıyor ve bu da eğitim masraflarına oldukça katkıda bulunuyor.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz yaptığı açıklamada, en kısa zamanda Nüfus Politikaları Kurulu oluşturulacağı ve bu kurul dâhilinde nüfusun yaşlanmasını önlemek için çalışmaların hızlandırılacağı bilgisini verdi. Bu konuda işverenlerin de devletle iş birliği halinde olması önemli. Biraz daha basite indirgeyerek söyleyelim, en azından, yeni evli bir kadını işe alırken sadece yeni evli olduğu için tereddüt göstermemeli. Ülkemizin geleceğini düşünüyorsak herkes gerektiği gibi elini taşın altına koyabilmelidir.

I. ABDÜLHAMİD'İN TAHTA NAMZET KIZI ESMA SULTAN

 Bengisu HAYAT

Sultan I. Abdülhamid'in kızlarından. Yedinci çocuğu olarak 17 Temmuz 1778 Perşembe günü dünyaya geldi. Annesi, I. Abdülhamid'in ikinci kadını Ayşe Sineperver Kadınefendi'dir. Padişah, kızına çok sevdiği ve kendisinden bir yaş küçük olan kardeşi Esmâ Sultan'ın adını verdi. O yüzden kardeşi büyük, kızı ise Küçük Esmâ Sultan olarak bilinir. Annesi; eğitimi, terbiyesi ve büyüülmesi olmak üzere her işiyle yakından ilgilendi; gördüğü olumsuzluklara müdahale etti.

III. Selim, çok sevdiği Çuhadar Hüseyin Ağa'yı, kaptan-ı deryalığa yükselterek Esmâ Sultan'la nişanladı. Nişan ve nikâh merasimleri 1792 yılında, III. Selim'in isteğiyle, aynı gün yapıldı. Düğün, nişandan yaklaşık yedi ay sonra, 19 Aralık 1792'de yapıldı. Gelenek üzere, çarşamba günü başladı ve tertip edilen çeyiz alayı, Sultanahmet'teki Divanyolu Sarayı'na gönderildi. Nişan töreninde olduğu gibi, çeyizi götürünlere padişah tarafından atıyyeler ihsan edildi. Sultan'ın gelin alayı için erkân-ı devlet ve hademe-i saltanat sarayda toplandı. III. Selim, cuma günü, geleneğe uyarak tebrikleri kabul etmek üzere Divanyolu Sarayı'na gitti. Akşama kadar sarayda kalan padişah, damada samur sırtı erkân kürkü hediye etti. Sultana, Mihrişah Valide Sultan tarafından da değerli hediyeler gönderildi. Düğün bu şekilde üç gün sürdü. Ancak bu evlilik çok uzun sürmedi. Zira Hüseyin Paşa 11 yıl sonra, 1803'te, vereme yakalanarak vefat etti. O sırada 25 yaşında olan Esmâ Sultan da bir daha evlenmedi.

Esmâ Sultan, güzel giyinmeyi severdi. Kılığı kıyafeti ile İstanbul kadınlarına örnek teşkil ederdi. Mesire yerlerine gezmeye gitmekten hoşlanırdı. Asıl dikkat çeken yanı, siyasetten uzak kalmayıp devlet işlerine müdahalelerde bulunmasıydı. III. Selim'in tahttan indirilmesi ni hedefleyen Kabakçı Mustafa İsyanı'nda anesiyle birlikte etkili olduğu ve IV. Mustafa'nın

"Esmâ Sultan çok renkli, çok yönlü, faal ve ceval kişilik özelliklerini şahsında toplamış bir padişah kızıydı."

tahta çıkmasında hayli çaba sarf ettiği iddia edilir. Alemdar Mustafa Paşa Hadisesi akabinde, III. Selim'in öldürülüp II. Mahmud'un tahta çıkarılması üzerine muhalefeti sürdürdüğü, IV. Mustafa'nın yeniden padişah olması için girişimlerde bulunduğu ve yeniçerileri isyana teşvik edenler arasında yer aldığı da iddialar arasındadır. Hatta IV. Mustafa'yı tahta geçirmek maksadıyla saray kapısına dayanan yeniçeriler, sabık padişahın idam edildiğini duyunca, II. Mahmud'un padişah olmasına karşı oldukları için ve geride tahta oturabilecekleri bir şehzade bulamayınca, Esmâ Sultan'ı tahta çıkarmayı düşündüler. Bu durum, Osmanlı tarihinde yaşanan en ilginç gelişmelerden biridir. Bütün bunlara rağmen padişah, Esmâ Sultan'a karşı herhangi bir tedbir almadı; aksine, onu sevmeye devam etti. Ablasını, Çamlıca'daki köşkünde sık sık ziyaret ederdi. Hatta bir sohbet esnasında kendisine: "Ya abla, sen erkek olsaydın ben ne yapardım?" şeklinde lafı yaptığı rivayet edilir.

Görüldüğü üzere, Esmâ Sultan çok renkli, çok yönlü, faal ve ceval kişilik özelliklerini şahsında toplamış, farklı yaşam tarzı ve hayat serüveniyle dikkatleri üzerine çekmiş bir padişah kızıydı. Hanedanın pek çok üyesine göre daha uzun bir hayat süren Esmâ Sultan, 5 Haziran 1848'de, 72 yaşındayken dünyaya veda etti. Son zamanlarında yaşlılığa bağlı olarak hafıza kaybına uğradığı zikredilir. Na'şı, Divanyolu'ndaki II. Mahmud Türbesi'ne defnedildi. Hanedanın ve İstanbul'un en zenginleri arasında yer almasına rağmen, Çamlıca'da yaptırdığı çeşme dışında herhangi bir hayratı bulunmamaktadır.

DUADAN VE AKRABADAN UZAK BİR EVLİLİK!

▶ M. Emin KARABACAK

“Gelin ya da damat adayının ahlakı sorgulanmadan yapılan ve sadece maddiyata dayalı evliliklerden doğan çocuklarda da söz dinlememe konusunda zaman zaman sıkıntılar yaşanabilecektir. Bunun için evlenecek kişilerin evleneceği adayda ilk arayacağı özellik, ahlâklılığı ve dindârlığı olmalıdır.”

Dinimiz çocuk eğitiminin temelini evlilik öncesine kadar dayandırmaktadır. Gelinlik kız ararken olduğu gibi, damat adayının da “helal süt emmiş” biri olmasına dikkat ederlerdi. Buldukları zaman istenmeleri de “Allah’ın emri, Peygamberin kavli” diyerek aile büyükleri tarafından yapılırdı. Nişan ve düğünler kültürel değerler içinde dualarla yapılırdı. Hatta damadı gerdeğe katarken dahi dua edilirdi.

Çocuk eğitiminin özünü oluşturacak olan eş seçimine dikkati çeken Peygamberimiz Efendimiz (s.a.v): *“Kadınlarla dört hasleti için evlenilir: Malı için, asaleti için, güzelliği için ve dini için. Sen dindar olanı tercih et, mesut olursun.”* buyurmasına rağmen günümüzde gelin ya da damat adayına sorulan ilk soru; nerede çalışır ya da ailesinin maddi durumu nasıldır sorusudur. Gelin ya da damat adayının ahlaki sorgulanmadan yapılan ve sadece maddiyata dayalı evliliklerden doğan çocuklarda da söz dinlememe konusunda zaman zaman sıkıntılar yaşanabilecektir. Bunun için evlenecek kişilerin evleneceği adayda ilk arayacağı özellik, ahlâklılığı ve dindârlığı olmalıdır.

Hiz. Ömer (r.a), halifeliği döneminde bir gece vakti şehri dolaşırken, anne ile kızın süte su katıp katmama konusundaki konuşmalarını işitir.

Süte su katmasını isteyen anneye kızı; Halife Ömer’in (r.a.) süte su katılmasını yasakladığını söyler. Gecenin bu vaktinde Halife Ömer (r.a.) nereden bilecek diyen anneye; “Ömer (r.a.) bilmiyorsa da Allah (c.c.) biliyor ya!” diyen kızın bu davranışı, Hiz. Ömer (r.a.)’i derinden etkiler.

Allah korkusu ve haram lokma yememe konusunda annesini uyaran bu kızı, ertesi akşam kendi oğluna eş olarak istemek üzere ailenin kapısını çalar. Gençler evlenir. İşte

“Her ne kadar eş aramak erkek tarafı tarafından yapılıyor gibi görünse de İslâmî açıdan her iki tarafın eşit haklara sahip olduğu unutulmamalıdır.”

bu iki gencin neslinden daha sonra beşinci halife, mübarek insan Ömer b. Abdülaziz dünyaya gelir.

Allah Rasûlü (s.a.v.) şöyle buyururdu: *“Sizden biriniz ailesine yaklaşacağı zaman: ‘Allah’ın ismiyle başlarım. Ey Allah’ım! Bizi şeytandan, şeytanı da bize vereceğin zürriyetten uzak tut!’ derse, eğer aralarında bir çocuk olması takdir olunmuşsa, şeytan ona hiçbir zaman zarar veremez.”*

Düğün sonrası akraba ziyareti yapan damat ve gelin, büyüklerin ellerini öperek hayır dualarını alırlardı: “Rabb’im mutluluğunuzu artırsın, bir yastıkta kocatsın, eli ayağı düzgün hayırlı evlatlar versin...”

Akrabalık ilişkileri bugünkü gibi sanal âlemde ve yüzeysel değildi. Damatla gelin her zaman büyüklerini yanlarında hissettiklerinden, bir sıkıntı yaşadıkları zaman da paylaşma imkânı bulurlardı.

Günümüzde ise daha çok dış güzellik,

kariyer ve zenginlik gibi kriterlere uygun gelin ya da damat adayı aranmaktadır. Bugün erkek ve kızlar eş adaylarını kendileri bulmakta ve kendilerince bir flört döneminden sonra anne babalara haber vermektedirler. Anne babalar da göstermelik olarak da olsa; “Çocuklar görüşmüşler, tanışmışlar ve evlenmeye karar vermişler.” diyerek kız isteme görevlerini yapmaktadırlar.

Cünümüzün muhafazakâr insanları da gelin ve damat adayı ararken dindar bir ailenin çocuğu ya da dindar biri olsun diye aramaktadır. Dindar deyince de akla ilk kılık kıyafetleri ve ibadetleri geliyor. Oysa dindarlığın özünde, dini kılık kıyafet ve ibadetlerle sınırlı tutmamak ve hayat tarzı olarak benimseyip yaşamak yatmaktadır.

Dindarlığı yanlış anlayıp damat ve gelin adayının ahlâkına ve hayat tarzına bakılmayıp sadece namazına, abdestine ve huyuna

bakıldığı zaman büyük hayal kırıklıkları yaşanmaktadır.

Bugünün anne babaları manevi konuda olmasa da maddi konuda çocukların evlilikleri için bütün fedakârlığı yapabilmektedirler. Düğünler genelde şaşalı ve duadan uzak olarak yapılmaktadır. Düğün sabahı damatla gelin balayı diyerek tatile çıkmaktadırlar.

Akrabalık ilişkileri zayıfladığından -bırakın akrabaları ziyaret edip hayır dualarını almayı- birçoğu ikinci derecedeki akrabalarını dahi tanımamaktadırlar. Tanıdıklarını da yüzeysel ya da sanal âlemde tanımaktadırlar. Manevî değerlerden ve akrabalardan uzak yetişen bu gençler, iyi günlerde de kötü günler de kendilerini psikolojik olarak yalnız hissedeceklerdir. Kendini yalnız hisseden bu gençler, çocuk eğitiminde de yalnız kalacaklardır.

DIHYETÜ'L-KELBÎ (R.A.)

🎧 N. Nida DURAN

Hz. Dihye, Medineliydi. Asıl ismi “Dihye bin Halife” idi. Fakat o, “Dihyetü'l-Kelbî” ismiyle meşhur olmuştu. Sima olarak ashâbın en güzel olanıydı. Cebrail birkaç defa Peygamberimiz'e onun suretinde geldi. Sahabiler onu gördükleri zaman Dihye mi, yoksa Cebrail mi olduğunu ayırt edemezlerdi.

Dihye ticaretle uğraşırdı. Müslüman olmadan önce de Rasûlullah'a muhabbet duyar, her gelişinde ona bir hediye getirirdi. Fakat Peygamberimiz, “Eğer benim gerçekten memnun olmamı istiyorsan Müslüman ol da cehennem ateşinden kurtul.” buyurarak onu İslâmiyet'e davet ederdi.

Bedir Gazası'ndan sonraydı... Cebrail (a.s.), Dihye'nin Müslüman olacağını müjdeledi. Çok geçmeden Dihye geldi. Peygamberimiz, ona olan iltifatını açıkça göstermek maksadıyla mübarek sırtından hırkasını çıkardı; üzerine oturması için uzattı. Dihye hırkayı aldı, öptü, katladı, başının üzerine koydu. Sonra da kelime-i şehadet getirerek Müslüman oldu.

Hz. Dihye bundan sonra Peygamberimiz'le birlikte bütün gazalara iştirak etti. Hicret'in 7. yılında ise Bizans İmparatoru Herakliyus'a elçi olarak gönderildi. Bu imparatoru İslâm'a davet etti. Dihye'nin elinde Peygamberimiz'in davet mektubu vardı. Bu sebeple ihtiyatlı hareket etmesi gerekiyordu. Dihye (r.a.), hükümdarın tahtının üzerine mektubu koydu. Biraz sonra hükümdar mektubu aldı. Arapça olduğunu görünce tercüman çağırttı ve okuttu.

Herakliyus, Peygamberimiz hakkındaki suallerine aldığı her cevaptan sonra, “Zaten peygamberler böyledir.” diyordu. Mektup gönderen zatın “son peygamber” olduğuna kesin olarak inanmıştı.

Herakliyus, Peygamberimiz'e inanıyordu fakat saltanatından korktuğu için imanını açıklayamıyordu.

Herakliyus, Bizans'ın ileri gelenlerini Humus'taki sarayında topladı. Salonun bütün kapılarını kapattırarak şöyle konuştu:

“Rum ülkesinin ileri gelenleri! Kurtuluşa ermek, kemale ulaşmak ve sahip olduğunuz yerlerde devamlı kalmak ister misiniz? Öyle ise gelin, bu peygambere tabi olalım.”

Bu sözleri işiten mutaassıp Rumlar âdeta hayvanlar gibi homurdanmaya ve bağırışıp çağırışmaya başladılar. Ayaklanarak kapılara koşuştular. Herakliyus mahzun, mükedder ve meyus bir şekilde, tekrar huzuruna getirilmelerini emretti. Onların nefretini görmüş, artık iman etmelerinden ümidini kesmişti. Saltanatını ve hayatını muhafaza endişesi, imanını açıklamasına mâni olmaktaydı. Tekrar toplanan Rum ileri gelenlerine şöyle dedi:

“Biraz önceki sözlerimi, sizin dininize ne derece bağlı olduğunuzu anlamak için söyledim! Gördüm ki, dininize gerçekten bağlı ve ondan razısınız...”

Herakliyus bundan sonra bir daha etrafına Peygamberimiz'den ve İslâmiyet'ten söz edemedi.

KOMŞULUK: UNUTULAN BİR DEĞER Mİ?

► Gülşen CANPOLAT

“Komşu, hayatımızı kolaylaştıran, zor zamanlarımızda elimizden tutan kişidir. Komşunuz bir gün kapınızı çalar ve size sıcak bir çay eşliğinde hayatından bir kesit sunarsa, belki de o an hayatınıza anlam katacak bir bağ kurulur.”

Bir düşünün, apartmanınızda kaç kişiyi tanıyorsunuz? Kapısını çaldığınız bir komşunuz var mı? Ya da bir gün yardıma ihtiyaç duysanız, kime gideceğinizi biliyor musunuz?

Eskiden komşuluk bambaşkaydı. Kapılar kilitlenmez, sofralar paylaşıldı. Mahalledeki herkes birbirini tanır, birbirinin hâlini hatırlar sorardı. Çocuklar sokakta koşturur, büyükler kapı önünde sohbet ederdi. Komşu; yalnızca bir kapı ötede yaşayan biri değil, ailenin bir parçası gibi olurdu. “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” sözü de işte bu dayanışmanın, bu sıcak bağıın önemini vurgular.

Bugünse her şey çok farklı. Yüksek binalar, kalın duvarlar ve yoğun bir şehir hayatı... Tüm bunlar, komşuluk ilişkilerimizi yavaş yavaş unutturdu bizlere. Birçoğumuz hemen yanı başımızdaki insanın yüzünü bile görmeden yıllarca yaşayabiliyoruz. Çoğu zaman, komşularımızın sesinden bile rahatsız oluyoruz. Selam vermek şurada dursun, incir çekirdeğini bile doldurmayacak şeyleri şikâyet ediyoruz. Kırıyoruz, kırılıyorz. Ancak komşuluk, sadece bir mesafe meselesi değil; duygusal bir bağıdır. Birbirimizi anlamak ve empati kurmakla ilgilidir. Mesela, gece ağlayan bir bebeğin sesi sizi rahatsız edebilir. Ya da sabahları ev içinde koşturan, hopleyan, zıplayan bir çocuğun çıkardığı gürültü sizi sinirlendirebilir. Ama o ağlama sesi, o gürültü bir çocuğun büyüme sürecinin doğal bir parçasıdır. Çocuklar, enerjilerini dışa vurup keşfettikçe büyürler.

Zaman zaman birbirimize tahammülsüz olabiliriz; ancak komşuluk yalnızca sorunları görmekle değil, güzellikleri de fark etmekle ilgilidir. “Ev alma, komşu al.” der atalarımız. Çünkü komşu, hayatımızı kolaylaştıran, zor zamanlarımızda elimizden tutan kişidir. Komşunuz bir gün kapınızı çalar ve size sı-

“Komşuluk, sadece bir mesafe meselesi değil; duygusal bir bağıdır. Birbirimizi anlamak ve empati kurmakla ilgilidir.”

cak bir çay eşliğinde hayatından bir kesit sunarsa, belki de o an hayatınıza anlam katacak bir bağı kurulur. Ve belki de bir gün gerçekten yardıma ihtiyacınız olduğunda, en hızlı koşup gelen o komşu olur. Komşuluk aslında küçük ama değerli adımlarla başlar. Bir selam, bir gülümseme, belki de bir tas çorbayla. Bu küçük adımlar, kalın duvarların arkasındaki hayatlara ulaşmanın yolunu açabilir. Kur’an-ı Kerim’de Nisâ Suresi, 36. ayette şöyle buyrulur: “*Allah’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya... iyilik edin.*” İşte bu ayet, komşuluk bağlarının gücünü ve iyiliğin her ilişkideki yerini açıkça ortaya koyar. Ve yine Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “*Cebrail bana komşu hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki neredeyse komşuyu mirasçı kılacak sandım.*” Bu hadis-i şerif, komşuluğun İslâm’daki değerini gözler önüne serer.

Modern hayat, bizi yalnızlığa doğru sürüklüyor. Unutmayalım ki komşuluk, insanı insan yapan değerlerden biridir. O kapıyı çalmayı ertelemeyelim. Bu dünyayı güzelleştiren, o kapının ardındaki dostluklardır. Unutmaya yüz tutmuş eski bir gelenek olmasın. Nesilden nesile aktarılan bir değer olarak hep var olsun. Rabb’imizin, Peygamberimiz’in ve atalarımızın bu kadar ehemmiyet verdiği bir konuya, yani komşuluk ilişkilerine, biz de gereken önemi vermeye sorumluyuz.

MAZLUMLARIN AHI ARŞA MERDİVEN OLUR DAYANIR

▶ Tayyip ATMACA

“Bu, hayatta her şeyin bir bedeli olduğunu unutanlara yazılmış bir kaderdir. Başkalarının alın teriyle beslenenler, gün gelir kendi açlığının pençesinde kıvrılır. Dünya adalet terazisi şaşmaz, bir taraf ağır bastığında dengeyi sağlamak için kaçınılmaz bir hesap günü gelir.”

Kızıl arı yuvasına çomak sokup kaçarsanız, arıların hışımından payınıza düşen kadar iğnelerin acısıyla kıvrılmaya başlarsınız. Onların öfkesi, sabrın sınırlarını zorlayanların kulağına küpe olur. Her eylemin bir karşılığı vardır; haksızlıkla beslenenler er ya da geç kendi kazdıkları çukura düşer. Hırsın gözünü kör ettiği insanlar, zamanı geldiğinde kendi kibrinin enkazında boğulur.

Lahananın yaprağını ktır ktır yerken sıra köküne gelince çığığınız şehir yıkar, tutunacak dal ararken üstünüze kök devrilir. Bu, hayatta her şeyin bir bedeli olduğunu unutanlara yazılmış bir kaderdir. Başkalarının alın teriyle beslenenler, gün gelir kendi açığığının pençesinde kıvrılır. Dünya adalet terazisi şaşmaz, bir taraf ağır bastığında dengeyi sağlamak için kaçınılmaz bir hesap günü gelir.

Sizin illegal yollarla oluşturduğunuz bu terör yuvaları, silahların namluları bir gün size çevrilince, aklınızla aranız bir mayın tarlasına döndü. Ölümler, yıkımlar, gözyaşları arasında yönünü kaybedenler, bir gün kendi kurdukları sistemin altında ezileceklerini hesap etmediler. Paylaşmayı bilmeyenin payını kurtlar kemirir; sömürerek semirmenin zekâti korkusu olur, uykusunu böler mazlum mahzun sabi çığığıkları.

Her ülkede bir yalancı bahara girdik havası estirenler, kışın geriden geldiğini hesaplama paranın pulun köpeği dış gösterip ısırmazdı. Kıyıları vuran ölüm sizi yatakta yakalar, ne kaçacak bir yeriniz kalır ne de karşı koyacak gücünüz. Servetinizin büyüklüğü, ne kayaları yıkan dalgalara karşı kalkan olur ne de azgın fırtınaların önünde sığınak.

Aklınızın ortasına diktiğiniz anıtlarla, evinizle, barkınızla, metresinizle, sevgilinizle,

“Ölümler, yıkımlar, gözyaşları arasında yönünü kaybedenler, bir gün kendi kurdukları sistemin altında ezileceklerini hesap etmediler.”

çocuklarınızla ne yapar tsunaminin karşısında? O büyük hesap gününde, kibirle kurduğunuz tahtlar bir bir devrildiğinde, neyinize güveneceksiniz? Bu yeni dünya düzeni böyle geldi, ama böyle gitmez. Hesapların en üstünde bir Hesapkar var; bunu bilmeyenler varsın oynaşıp dursun.

Medeniyet savaşında barbar olanlar kazanmaz. Mazlumların ahı arşa merdiven olur, dayanır. Yıllardır uyuşmuş İslâm ümmeti uyanır, kendini Müslüman bilen Allah boyasıyla boyanır. Göğsü tunçtan kalkan olan, zulme dağ olur, dayanır. Sonra yârin kapısına boyun bükerek dayanır, parçalanır haritalar, dünya zulümden kurtulur. Gönümüzün burçlarında bayrağımız dalgalanır. Dileğimiz budur, vesselam. Gayrisi bir kuru kelam.

DİVÂN-I HULÛSİ

MOBİL

UYGULAMASI

YAYINLANDI!

20.Yüzyıl Mutasavvıf Dîvân Şâiri
Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi'nin
Dîvân-ı Hulûsî-i Dârendevî adlı eseri
Mobil Uygulamaya Aktarıldı!

Oku - İncele - Dinle

Fihrist - Arama

Sözlük - Kelimeler

Dîvân Radyo

Dîvândan Görseller

Android ve IOS
Platformlarından
Ücretsiz
İndirebilirsiniz.

ANDROID & IOS İNDİR

ES-SEYYİD OSMAN
HULÛSİ EFENDİ VAKFI

Et-Tewvâb

Tevbeleri Kabul Edip Günahları Bağışlayan

Allah'ın en güzel isimlerinden olan "et-Tewvâb"; itâat ederek kendisine dönen bir kimseyi bağışlayan mânâsına gelir. Kur'an'da, Allah'ın "et-Tewvâb" vasfının geçtiği âyetlerin muhtevasında insanların itâatsizliği anlatılır. Meselâ, Hz. Âdem ve Hz. Hava'nın yasaklanan ağaçtan yemesi, İsrailoğullarının buzağıya tapma şirki, hükümde peygambere itâatsiz kişi, zinâ edenlerin çirkin fiili, cihâd amelinden geri kalma ve gıybet etme itâatsizlikleri gibi... İşte mü'min insan, her biri Allah'a bir isyan şekli olan ma'siyetleri bırakıp terk etmelidir. Allah'ın emir ve yasaklarına uygun hareket etmeyen herkes için, tevbe etmek dinimizde vaciptir. Günahlardan dolayı tevbe etmenin gerekliliği konusunda Kur'an'da birçok emir ifade eden âyetler vardır. Tevbeleri kabul etmek, Allah'a zorunlu değildir. Bu konuda O'nun bağış ümit edilir. O dilerse affeder, dilemezse affetmez. Bu konuda mü'min, ümit ve korku arasında olmalıdır. Çünkü "Allah, dilediğinin tevbesini kabul eder." Tevbenin kabul edilmesi, doğrudan, O'nun ilâhî meşîeti ve dilemesiyle ilgili bir konudur. Nasıl ki, namazın, orucun, zekâtın ve haccın birtakım erkânı ve şartları varsa, günahlarımızdan dolayı, yapacağımız tevbelerin de birtakım rükünleri ve şartları vardır. O şartları yerine getirmedikçe, tevbenin Allah tarafından kabul edilmesi sorunlu bir mesele olarak değerlendirilir. Bu sebeple, ehl-i sünnet âlimleri eserlerinde tevbenin Allah katında kabul edilmesinin belli başlı şartları olarak şu hususları saymışlardır:

Bir mü'min olarak, Allah'ımızın en güzel isimleri arasında yer alan "et-Tewvâb" isminden istifade etmeliyiz. Kur'an okuduğumuzda, devamlı tevbeyle davet edildiğimizi görmekteyiz. Bunun anlamı, Allahu Teâlâ bizi bağışlamak istiyor. Huzuruna tertemiz çıkmamız için uyanlarda bulunuyor. Hatta günahlarından dolayı tevbe etmeyen kimseleri, en ağır bir biçimde, "zâlim" olarak niteliyor. Allah'tan ümit kesilmez. O'nun merhamet ve şefkati her şeyi kuşatmıştır.

O hâlde, bizler de O'nun "et-Tewvâb" ismini sadece O'nun tarafından bağışlanma olarak değil, emrimiz altında bulunanların bağışlanmasıyla hayatımıza taşıyabiliriz. Meselâ bir yönetici olarak emrimiz altında çalışan memurlarımız, vatandaşlarımız, işçilerimiz, arkadaşlarımız, dostlarımız, eşimiz, çocuklarımız vb. olabilir. Bir üst olarak, astlarımızın bize karşı işledikleri suçlardan dolayı mazeretlerini kabul edip onları cezâlandırmamakla tevbeyle işlerlik kazandırmış oluruz. Bu da Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanmanın ta kendisidir.

Bizim Memleket

Mevsimi gelince gülşene döner,
Yolları gül kokar memleketimin.
Bülbüller ötünce her vakti seher,
Dalları gül kokar memleketimin.

Öz canıma bedel bildim burayı,
Verseler değişmem köşkü, sarayı.
Karlar eriyince ırmağı, çayı,
Gölleri gül kokar memleketimin.

Geldi irem bağın gonca kervanı,
Ovası, yaylası huzur harmanı.
Sevgiyle dolunca gönül kovanı,
Balları gül kokar memleketimin.

Ayrılıkta şer var, birlikte kudret,
İşte pusulamız işte işaret.
Şerefli bayrağı aşk ile seyret,
Alları gül kokar memleketimin.

Sanmayın boşuna naza bürünmüş,
Güzeller güzeli söze bürünmüş.
Âleme nur saçan ize bürünmüş,
Gülleri "Gül" kokar memleketimin.

Ahmet Sami BENLİ